

GDAŃSKA KONFERENCJA TAŃCA 2012
„Azja i Europa – międzykulturowe dialogi w teatrze i tańcu”
18.07.2012
w ramach Gdańskiego Festiwalu Tańca 2012
CH Manhattan, Sala Konferencyjna VNS – sala A, III piętro
Ul. Grunwaldzka 82, Gdańsk - Wrzeszcz
www.gdanskifestiwaltanca.pl

18.07.2012

Program konferencji:

9.00-9.10 - oficjalne otwarcie konferencji, przywitanie gości, moderowanie konferencji: mgr Jadwiga Majewska

9.10-9.40 - dr Stephanie Burrige „Cross Threads and Pathways: Evolving Asian Contemporary Dance”

9.40-10.10 - Deborah Jowitt „East to West: A Two-Way Street”

10.10-10.30 - Kwong Wailap „Chinese Dance, Is it Contemporary?”

10.30-11.00 - dr hab. Wiesna Mond-Kozłowska „Natura doświadczenia estetycznego na podstawie Natjaśastry i pism Abhinwagupaty”

11.00-11.30 - Prof. dr hab. Ramsay Burt, „The East West binary and the Burden of Representation”

11.30-12.00 - dyskusja

12.00-12.30 - mgr Jadwiga Majewska „Piękne życie, dobra śmierć. O wschodnich inspiracjach w polskim teatrze i tańcu”

12.30-12.50 - dr Royona Mitra „Beyond Diaspora: Akram Khan and the Politics of Third Space”

12.50-13.10 - pokaz specjalny - improwizowany dialog taneczny dwójki wybitnych artystów tańca – Mami Shimazaki (Japonia/Izrael) i Guillermo Horta Betancourt (Kuba/Austria) - pokaz praktycznego wykorzystania azjatyckich i europejskich technik pracy z ciałem, gestem i głosem

13.10-14.10 – przerwa obiadowa

14.10-14.30 - Mami Shimazaki „Distance and Language”

14.30-15.00 - dr Beata Kubiak Ho-Chi „Dialog z duchem: współczesne sztuki *nō* Mishimy Yukio na scenach polskiego teatru”

15.00-15.30 - Prof. Estera Żeromska „Japoński teatr kabuki a dialog międzykulturowy”

16.00-16.30 - Prof. Zbigniew Osiński „Aktor-tancerz według Jerzego Grotowskiego”

16.30-17.00 - prof. dr hab. Grzegorz Ziółkowski „Tafla lustra. Garść starych myśli o wschodnich sztukach walki i teatrze”

17.00-17.30 – dr Ewa Janicka „Transkulturowy potencjał *butō*”

17.30-18.00 – dyskusja

Proponowany harmonogram na dzień 19.07.2012:

9.30-11.30 – DYSKUSJA PODSUMOWUJĄCA KONFERENCJĘ, Klub Żak

19.07.2012

g. 10.00-13.00 - warsztat azjatyckich technik pracy z ciałem, gestem i głosem - Guillermo Horta Betancourt (Kuba)

g. 14.00-16.00 - warsztat pisania o tańcu z Deborah Jowitt (USA)

Warunkiem uczestniczenia w warsztacie jest przesłanie pocztą elektroniczną wypełnionego zgłoszenia na konferencję, wybór warsztatu na karcie zgłoszeniowej oraz dokonanie opłaty konferencyjnej.

O przyjęciu na warsztat decyduje kolejność zgłoszeń (wraz z opłatą konferencyjną). Liczba miejsc ograniczona (15 osób na każdym z warsztatów).

Deborah Jowitt (USA) - krytyk tańca, wykładowca akademicki, tancerka, współzałożycielka i aktywna członkini amerykańskiej organizacji zrzeszającej krytyków tańca - Dance Critics Association. Zdobywczyni prestiżowych nagród za swoje osiągnięcia w dziedzinie krytyki tańca (m.in. w nagrodę za niezwykle wkład w badania tańca przyznawana przez międzynarodowy Kongres Badań Tańca (CORD) oraz nagrody „Bessie” i „Ernie” przyznawane przez amerykańskie środowisko artystyczne i krytyczne. Od 1975 Deborah Jowitt wykłada na Tisch School of the Arts, New York University. Karierę taneczną rozpoczęła w 1953 roku. W latach 1967-2011 pisała teksty krytyczne o tańcu do nowojorskiego magazynu *The Village Voice*. Jej artykuły publikowane były również w wielu innych

periodykach i magazynach, antologiach i katalogach wystaw i takich publikacjach jak. *Reinventing Dance in the 1960s, Moving History/Dancing Cultures*. Deborah Jowitt jest autorką dwóch zbiorów tekstów krytycznych o tańcu: *Dance Beat* (1977), *The Dance in Mind* (1985). Jej książka pt. *Time and the Dancing Image* (1988), zdobyła prestiżową nagrodę de la Torre Bueno Prize. Natomiast w 2004 ukazała się jej książka pt. *Jerome Robbins: His Life, His Theater, His Dance*. Deborah Jowitt jest również redaktorką główną publikacji *Meredith Monk* (1997).

prof. Zbigniew Osiński (Polska, UW) - polski teatrolog, profesor (emerytowany) na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 1973-77 kierownik literacki Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. Projektodawca i pierwszy dyrektor, a od 1991 do 2004 dyrektor artystyczny i naukowy, powołanego w 1990 roku Ośrodka Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Poszukiwań Teatralno-Kulturowych we Wrocławiu. Autor prac z historii i antropologii teatru. Wydawca pism Mieczysława Limanowskiego i Juliusza Osterwy, ojców-założycieli Reduty – pierwszego polskiego teatru laboratorium. Znany szczególnie z publikacji poświęconych Grotowskiemu. Opracował wspólnie z prof. Januszem Deglerem jedyny w Polsce wybór tekstów Geotiwskiego wydany za życia artysty, przetłumaczony potem na wiele języków. Prowadzi i organizuje wykłady i konferencje o twórczości Grotowskiego. Jest również autorem pierwszych tekstów poświęconych Ośrodkowi Praktyk Teatralnych "Gardzienice" (był uczestnikiem pierwszych wypraw zespołu). Kolejnym polem badań Osińskiego jest teatr Reduta. W roku 2003 ukazała się jego obszerna monografia *Pamięć Reduty. Osterwa, Limanowski, Grotowski*. W ostatnich kilkunastu latach prowadzi badania dotyczące polsko-azjatyckich kontaktów teatralnych. Najważniejsze publikacje książkowe (obok już wymienionych) stanowią: *Teatr Dionizosa. Romantyzm w polskim teatrze współczesnym* (1972), *Grotowski i jego Laboratorium* (1980), *Grotowski wytycza trasy* (1993), *Jerzy Grotowski. Źródła, inspiracje, konteksty* (1998, 2009 – wydanie dwutomowe, poszerzone i zmienione), *Nazywał nas bratnim teatrem. Przyjaźń artystyczna Ireny i Tadeusza Byrskich z Jerzym Grotowskim* (2005), *Polskie kontakty teatralne z Orientem w XX wieku. Część pierwsza: Kronika. Część druga: Studia* (2007). Książki i artykuły Zbigniewa Osińskiego zostały przetłumaczone na dwadzieścia języków: między innymi *Grotowski and His Laboratory* (PAJ, Nowy Jork 1986) i ostatnio *Jerzy Grotowski e il suo laboratorio*, ze wstępem Eugenia Barby (Bulzoni editore, Rzym 2011).

prof. Tadashi Uchino (Japonia) - jeden z czołowych japońskich badaczy w zakresie sztuk performatywnych; wykładowca na Wydziale Interdyscyplinarnych Badań Kulturoznawczych Uniwersytetu Tokio. Jego badania mają charakter międzykulturowy - Uchino zgłębia wzajemne wpływy kultur Japonii, USA, Europy, Indii, Chin i innych krajów azjatyckich. Wśród książek Tadashiego Uchino warto wymienić m.in. *The Melodramatic Revenge: Theatre of the Private in the 1980s* (1996), *From Melodrama to Performance: The Twentieth Century American Theatre* (2001), *Crucible Bodies: Postwar Japanese Performance from Brecht to the New Millennium* (2009), *Perspectives from the Stage: Tokyo-New York 1995-2005* (2010). Artykuły i teksty krytyczne Tadashiego Uchino publikowane są w takich magazynach jak *TDR (The Drama Review)*, *Performing Arts* (Uchino jest również redaktorem tego wydawnictwa), *The Journal of the American Literature Studies in Japan*.

prof. Stephanie Burridge (Singapur) – badaczka tańca, krytyk, doktor nauk humanistycznych (doktorat z tańca współczesnego), wykłada przedmiot *Dance: East and West* na Singapore Management University, jest też wiceprezesem World Dance Alliance Asia Pacific Research and Documentation Network. Ukończyła Laban Center (Wlk. Bryt.). Pracowała jako Dyrektor Artystyczny Canberra Dance Theatre (1978-2001). Zdobywczyni pierwszego stypendium dla choreografów przyznawanego przez Australian Choreographic Centre, otrzymała także australijską nagrodę ACT Lifetime Achievement Award. Redaktor takich publikacji jak *Shifting Sands: Dance in Asia and the Pacific* (2006), *Beyond the Apsara: Celebrating Dance in Cambodia* (2009). Burridge jest także główną redaktorką serii wydawnictwa Routledge pt. *Celebrating Dance in Asia and the Pacific*.

prof. dr hab. Estera Żeromska (Polska, UAM) - japonistka, kierownik Zakładu Japonistyki i Katedry Orientalistyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, specjalizuje się w literaturoznawstwie japońskim. Stopień doktora uzyskała w 1994 r., broniąc na Uniwersytecie Warszawskim pracę pt.: *Powrót do przeszłości - czas w dramacie awangardowym lat sześćdziesiątych XX wieku w Japonii*. Tamże w 2004 r. uzyskała habilitację. Wśród najważniejszych publikacji książkowych warto wymienić: *Teatr japoński. Powrót do przeszłości* (1996), *Maska na japońskiej scenie. Od pradziejów do powstania teatru nō* (2003), *Mishima Yukio 1925-1970. Mała antologia dramatu japońskiego* (2008), *Japoński teatr klasyczny. Korzenie i metamorfozy* (pozycja dwutomowa, 2011).

dr Beata Kubiak Ho-Chi (Polska, UW) - adiunkt w Zakładzie Japonistyki i Koreanistyki Wydziału Orientalistycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Absolwentka japonistyki UW oraz I.N.A.L.C.O. w Paryżu. Odbiła wiele staży naukowych w Japonii, w tym na Uniwersytecie Tokijskim i International

Research Center for Japanese Studies (Kioto). W centrum jej badań znajduje się estetyka, sztuka i literatura japońska. Autorka licznych publikacji z dziedziny kultury Japonii, w tym: *Mishima Yukio. Estetyka klasyczna w prozie i dramacie 1941-1960* (2004), *Japonia okresu Meiji. Od tradycji ku nowoczesności* (red. Naukowa, 2008), *Estetyka i sztuka japońska. Wybrane zagadnienia* (2009), *Tragizm w japońskim teatrze lalkowym bunraku* (Warszawa 2011).

dr Wiesna Mond-Kozłowska (Polska, Akademia Ignatianum w Krakowie) - badaczka zagadnień estetyki porównawczej, ze szczególnym uwzględnieniem estetyki tańca, doświadczenia estetycznego i synestezji w sztuce i *correspondances des artes*, aktywna działaczka Stowarzyszenia Antropologii Tańca, twórczyni Międzynarodowego Festiwalu Antropologii Tańca. Autorka takich książek jak *Przekraczanie sztuki w metafizycznym doświadczeniu tańca* (2010); redaktorka serii *Estetyka Porównawcza*: t. 1: *The Human Body a Universal Sign*, (2005); t. 2: *Rytmy i kroki Afryki. Antropologia i estetyka tańca afrykańskiego* (2011), t. 3: *O istocie rytmu* (książka autorska, 2011); t. 4: *Na jedwabnym szlaku gestu. Antropologia i estetyka tańca azjatyckiego*, (2012); t. 5: *Wyspiański – Ciurlionis. Powinowactwa kultur, pogranicza sztuk*, (2012), (w przygotowaniu 6. tom serii: *Maska — studia z dziedziny antropologii i estetyki*). Wiesna Mond-Kozłowska przełożyła na język polski książkę *Tańcząc w stronę mroku. Butô, zen, Japonia* autorstwa Sondry Horton Fraleigh.

Jadwiga Majewska (Polska) – krytyk tańca i wykładowca. Ukończyła religioznawstwo na Uniwersytecie Jagiellońskim, na którym gościnnie prowadzi zajęcia z historii i teorii tańca. Pisze o tańcu, a także o teatrze, sztukach plastycznych i religii. Regularnie publikuje w miesięczniku „Teatr” - gdzie jest stałą współpracowniczką i autorką bloków monograficznych poświęconych tańcowi - oraz w „Didaskaliach”. Współpracuje też jako konsultant programowy z TVP Kultura. Jest autorką przygotowanego z okazji Kongresu Kultury Polskiej w 2009 roku *Raportu o stanie tańca współczesnego w Polsce* (wraz z Joanną Szymajdą) oraz poświęconej polskiej scenie tanecznej książki *The Body Revolving the Stage. Polish Contemporary Dance Scene* (2011). Współtworzyła również sześć tomów popularyzatorskiej serii „Gazety Wyborczej” - *Balet i Taniec*. Majewska była selekcionerką kilku festiwali, w tym m.in. Baltic Movement Contest i Polskiej Platformy Tańca 2010. Jedną z koordynatorek I Kongresu Tańca w 2011 roku. Prowadzi, jako kuratorka kilka równoległych międzynarodowych projektów artystycznych. Jako krytyczka zajmuje się przede wszystkim polskim oraz amerykańskim tańcem współczesnym – kilka lat spędziła w USA. Stypendystka Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Obecnie pracuje nad antologią polskich i obcojęzycznych tekstów o tańcu współczesnym. Jest współzałożycielką Otwartego Forum Środowisk Sztuki Tańca. Zasiada w Radzie Programowej ds. Tańca Instytutu Muzyki i Tańca.

prof. UAM dr hab. Grzegorz Ziółkowski (Polska, UAM) - pracuje w Zakładzie Dramatu i Teatru Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Opiekuje się Salą Teatralną w Collegium Maius i programem studiów magisterskich na kierunku Wiedza o teatrze. Jest nauczycielem, reżyserem, wydawcą, tłumaczem, autorem książek *Teatr Bezpośredni Petera Brooka* (2000) i *Guślarz i eremita. Jerzy Grotowski: od wykładów rzymskich (1982) do paryskich (1997–1998)* (2007). Współtworzył, a potem prowadził w Poznaniu Biuro Poszukiwań Teatralnych (1991–2001). W latach 1997–2003 współtworzył Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Maski”. Pomysłodawca i organizator konferencji teatrologicznych, wśród nich „Teatr: energia i entropia” (2001). Stypendysta The British Council (1994–95), Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej (1998) i Fundacji Fulbrighta (2002–03). Laureat nagrody Kapituły Miasta Poznania w dziedzinie teatru (1996), uhonorowany Medalem Młodej Sztuki „Głosu Wielkopolskiego” za reżyserską i organizacyjną działalność teatralną (1999). W 2001 r. jego publikacja *Teatr Bezpośredni Petera Brooka* uznana została przez Polską Sekcję International Theatre Institute (ITI) za książkę teatrologiczną roku. Zredagował szereg publikacji, m.in.: *Polish Theatre After 1989: Beyond Borders* – zeszyt specjalny „Contemporary Theatre Review” (razem z Paulem Allainem, 2004) i specjalne wydanie „Kontekstów”, poświęconych Gieorgijowi I. Gurdziejewowi (2005 nr 2). W 2005 r. we współpracy z Leszkiem Kolankiewiczem przygotował do druku polskie wydanie *Sekretnej sztuki aktora. Słownika antropologii teatru* Eugenia Barby i Nicolì Savaresego. Razem z Januszem Deglerem opracował antologię: *Essere un uomo totale. Autori polacchi su Grotowski, l'ultimo decennio* (2005), wybór tekstów Tadeusza Burzyńskiego *Mój Grotowski* (2006) oraz *Misterium zgrozy i urzeczenia. Przedstawienia Jerzego Grotowskiego i Teatru Laboratorium* (2006). Współ z Georges'em Banu przygotował książkę *Petera Brooka Teatr jest tylko formą. O Jerzym Grotowskim* (2007), a z P. Allainem jej angielskie wydanie *With Grotowski* (2009). Przetłumaczył m.in. *Ruchomy punkt Petera Brooka* (we współpracy z Ewą Guderian-Czaplińską) i *Ku teatrowi ubogiemu* Jerzego Grotowskiego (red. wyd. pol. L. Kolankiewicz). W latach 2004–2009 Dyrektor Programowy Ośrodka Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Poszukiwań Teatralno-Kulturowych, a potem Instytutu im. Jerzego Grotowskiego, w którym współtworzył m.in. program Roku Grotowskiego 2009, objęty patronatem UNESCO. Zrealizował sesje warsztatowe w Armenii, Austrii, Korei Południowej, Wielkiej Brytanii i na Malcie oraz kierował pracą nad indywidualnymi etudami aktorskimi uczestników atelier Techniques of

Sources – Sources of Techniques (2007) oraz Suspension of Expression (2008). Obecnie w asyście Agnieszki Pietkiewicz i Macieja Zakrzewskiego prowadzi Teatr Rosa, w którym wyreżyserował miniaturę *Zimę goryczy naszej...* (2010) na podstawie *Ryszarda III* Szekspira. W Teatrze Rosa zrealizował międzynarodowy projekt laboratoryjny *Detour* (2010). Mąż Iwony, ojciec Estery i Kajetana.

dr Burt Ramsay (Wlk. Bryt.) - pracownik naukowy De Montfort University Leicester. Najważniejsze publikacje w jego dorobku to - *The Male Dancer*, *Alien Bodies* (1995), *Judson Dance Theater* (1998), *Discourses in Dance* (pod redakcją Ramsaya Burta i Susan Foster). W 1999 roku wykładał gościnnie na New York University na Wydziale Sztuk Widowiskowych.

Katelijan Verstraete (Singapur) - wicedyrektor Departamentu Wymiany Kulturalnej w Asia-Europe Foundation (ASEF) w Singapurze. W ciągu ostatnich 17 lat pracy zgromadziła bogate doświadczenie i zbudowała obszerną sieć w dziedzinie zarządzania kulturą, międzynarodowej współpracy kulturalnej między Azją a Europą, kulturowego dialogu politycznego, portali kulturalnych. Jest współzałożycielką BizArt – pierwszej niezależnego art space'u w Szanghaju, którego działalność koordynowała w latach 1999-2003. W latach 2003-2007 była koordynatorką projektów azjatyckich dla International Network of Contemporary Performing Arts (IETM) i menadżerem www.on-the-move.org (projektu stymulującego mobilność tancerzy i aktorów). Katelijan Verstraete jest także konsultantką dla pozarządowych organizacji z sektora kultury w Singapurze.

dr Royona Mitra (Wlk. Bryt.) - badaczka tańca, wykładowca uniwersytecki, posiada praktyczne doświadczenie taneczne (współczesny i tradycyjny taniec hinduski), doktor nauk humanistycznych (doktorat zatytułowany: *Akram Khan: Performing the Third Space* obroniła na University of London). Jest członkiem takich organizacji jak CORD (Congress on Research in Dance), SDHS (Society of Dance History Scholars), IFTR (International Federation of Theatre Research), TaPRA (Theatre and Performance Research Association). Prowadzi wykłady z zakresu teatru fizycznego, performansu międzykulturowego, teorii krytycznej. Zdobywczyni wielu nagród za osiągnięcia naukowe, m.in. New Scholars Prize (2008) przyznawanej przez International Federation of Theatre Research (IFTR). Regularnie publikuje w *Feminist Review Journal* i *Women and Performance: A Journal of Feminist Theory*

Kwong Wailap (Chiny) - wieloletni dyrektor Guangdong Modern Dance Festival (2004-2011), twórca pierwszego w Chinach festiwalu off-owego Fringe Shanghai; niezależny kurator i producent tańca; działał jako menadżer i doradca takich organizacji, jak Federation of Asia-Pacific for Cultural Development. Był kuratorem wielu wydarzeń kulturalnych podczas Shanghai Expo in 2010.

Guillermo Horta Betancourt (Kuba) - urodzony na Kubie, mieszka obecnie w Wiedniu (Austria), tancerz, aktor, choreograf, nauczyciel tańca współczesnego, twórca autorskiej techniki pracy z głosem wykorzystującej elementy azjatyckich technik pracy z ciałem i gestem. Guillermo interesuje się terapeutycznymi aspektami tańca, ruchu, ekspresji twórczej. Trening Horta czerpie z wielu technik, takich jak: balet klasyczny, taniec współczesny, Kathakali. Guillermo ukończył The National School of Art oraz The National School of Ballet w Hawanie. Pobierał lekcje tańca współczesnego w Instituto Superior de Arte de la Universidad de La Habana oraz uczestniczył w warsztatach tańca Finenza Guidi. W 1996 Guillermo uczestniczył w 10-tej sesji International School of Theatre and Anthropology (ISTA - Międzynarodowa Szkoła Antropologii Teatru - założona i kierowana przez Eugenio Barbę) w Kopenhadze, a w 1999 r. Guillermo rozpoczął naukę w Kathakali School Trivandrum w Indiach i od tamtego czasu kontynuuje naukę w tym kierunku. Horta był współzałożycielem wielu eksperymentalnych grup teatralnych, m.in.: Teatro Experimental Del Espacio (Kuba), Proyecto Espiral Danza Contemporanea, Teatro de la Danza (Kuba). W latach 90-tych tworzy spektakle i choreografie solowe i grupowe we współpracy z Odeon Theatre, Tanztheater Wien (Liz King), Theater des Augenblicks. W 1996 założył teatr tańca Metaffa Tanztheater. Równolegle uczy się i występuje z Theatre Trivandrum (Indie). W latach 1993-2004 Guillermo Horta występował m.in. w Hiszpanii, Austrii, Niemczech, Japonii, Polsce. Od 2000 roku, oprócz solowych działań artystycznych, Guillermo podjął także współpracę z zespołem Compagnie Irene K. W 2006 roku był gościem festiwalu Gdańska Korporacja Tańca 2010.

Mami Shimazaki (Japonia/Izrael) – ukończyła szkołę baletową w Tokyo. W latach 1992-1994 kształciła się w szkole Rudra Bejart Lausanne. Współpracowała z takimi zespołami jak Ensemble di Micha Van Hoeck (Włochy), Aalto Theater (Niemcy). W 1997 przeniósł się do Izraela. W latach 1997-2009 była solistką zespołu Batsheva Dance Company Ohada Naharina. Tańczyła także w choreografiach takich twórców jak Maurice Bejart, Daniela Kurz, William Forsythe, Jiri Kylian, John Jasperse, Barak Marshall. Jej autorskie choreografie prezentowane są na całym świecie. Do

najbardziej znanych należą - *BlueWound* (2001'), *det-achi* (2002), *Beak* (2004), *Soda* (2006), *Starting Points* (2007), *xyyx* (2009), *Loop People* (2010), *Flood* (2011).